

Lösningförslag till tenta 2010-12-16
Linjär algebra D

Uppgift 1. Vi tar helt enkelt en godtycklig punkt på linjen

$$(2 - t, 3 - t, 1 + t)$$

och sätter in i planets ekvation

$$2 - t - 2(3 - t) + 1 + t + 1 = 2t - 2 = 0.$$

För $t = 1$ fås punkten $(1, 2, 2)$.

Svar: Skärningspunkten är $(1, 2, 2)$.

Uppgift 2. Kalla planets normal för $n = (2, 1, 2)$ och låt u vara vektorn från origo - som tillhör planet - till punkten P , dvs $u = (4, 8, 1)$. Rita en lämplig figur! Låt u' vara ortogonalprojektion av u på n

$$u' = \frac{u \cdot n}{n \cdot n} n = 2n = (4, 2, 4)$$

Ur figur fås nu lätt att

$$\vec{OQ} = u - u' = (4, 8, 1) - (4, 2, 4)$$

Svar: $Q : (0, 6, -3)$

Uppgift 3. En normal till planet är $n = (8, a, -4)$. Denna skall vara parallell med

$$w = u \times v = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ 1 & 0 & a \\ 0 & 2 & 1 \end{vmatrix} = -2ae_1 - e_2 + 2e_3$$

Parallelliteten $w = \lambda n$ på komponentform blir

$$\begin{cases} -2a = 8\lambda \\ -1 = \lambda a \\ 2 = -4\lambda \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -2a = 8\lambda \\ a = 2 \\ \lambda = -\frac{1}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 2 \\ \lambda = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

Svar: $a = 2$

Uppgift 4. Vi försöker avbilda den elliptiska skivan på en cirkelskiva med avbildningen

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} \longrightarrow \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}$$

där A är en konstant 2×2 -matris. Rita själv en rimlig figur! Kvadratkomplettering ger

$$x_1^2 + 4x_1x_2 + 13x_2^2 = (x_1 + 2x_2)^2 + (3x_2)^2 = 9$$

och sätter vi $y_1 = x_1 + 2x_2$ och $y_2 = 3x_2$ fås $y_1^2 + y_2^2 = 9$. Vi ser också att

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{pmatrix}, \quad \det(A) = 3$$

Vi använder nu: $\text{area av bild} = \det(A) \cdot \text{area av ursprung}$

och får: $9\pi = 3 \cdot \text{sökt area}$.

Svar: Arealen av den elliptiska skivan är 3π

Uppgift 5.

- (a) Eigenvärdena kan fås ur

$$\det(A - \lambda I) = \begin{vmatrix} 1 - \lambda & 1 \\ 4 & 1 - \lambda \end{vmatrix} = (1 - \lambda)^2 - 4 = 0 \Leftrightarrow \lambda_1 = -1, \lambda_2 = 3.$$

Egenvektorerna fås ur systemen $(A + I)x = 0$ och $(A - 3I)x = 0$.

Svar: Eigenvärden -1 och 3 samt egenvektorer t ex $(1 \ -2)^T$ resp $(1 \ 2)^T$.

- (b) Vi skall bestämma ett värde på a så att polynomet $\det(\lambda I - B)$ får ett nollställe $\lambda = 2$. Det blir nog faktiskt enklast att räkna ut polynomet

$$p(\lambda) = (\lambda + 1)^2(\lambda - a) - 13(\lambda + 1) + 4(\lambda - a).$$

Nu ger $p(2) = 0$ lätt att $a = -1$ och för detta a värde blir

$$p(\lambda) = (\lambda + 1)^3 - 9(\lambda + 1) = (\lambda + 1)((\lambda + 1)^2 - 9)$$

Svar: Eigenvärdena är $-4, -1$ och 2